

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Edity Bakošovej a JUDr. Ľubora Šeba, v právnej veci navrhovateľky **A. H.**, bývajúcej v T., proti odporcovi **Ing. M. H.**, bývajúcemu v S., zastúpenému Advokátskou kanceláriou P.P., s.r.o. so sídlom v T., v mene ktorej koná JUDr. J. P., konateľ advokát, **o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 230/1990, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 2. novembra 2010 sp. zn. 10 Co 72/2010, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom (v poradí štvrtým) z 19. novembra 2009 č.k. 17 C 230/1990-806 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len „BSM“) tak, že do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal hnutelné veci uvedené vo výroku rozsudku v hodnote 1 018,18 Eur, do výlučného vlastníctva odporcu prikázal hnutelné veci v hodnote 2 478,50 Eur a odporcovi uložil zaplatiť navrhovateľke titulom finančného vyrovnania 1 460,32 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcovi uložil zaplatiť na účet súdu súdny poplatok 48 Eur a o náhrade trov konania štátu rozhodol tak, že navrhovateľke uložil zaplatiť na účet súdu doplatok trov štátu 67 Eur a odporcovi 97,70 Eur,

všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie zdôvodnil citáciou ustanovení § 143, § 149 ods. 1 a § 150 Občianskeho zákonníka a vykonaným dokazovaním, na základe čoho dospel k záveru, že do BSM patria veci rozdelené medzi účastníkov vo výrokovej časti rozsudku. Do masy BSM nezahrnul veci, ktoré boli zničené, resp. veci bez hodnoty a rovnako veci, ktoré ani jeden z účastníkov nemá a vzhľadom na odstup času v spojení s ich skutočnou hodnotou považoval za irelevantné sa nimi zaoberať, keď nie je preukázaná ich existencia a nie je daný ani záujem účastníkov o ich vyporiadanie. Vysvetlil náležite, prečo do masy BSM nezahrnul pôžičky, rozsah úprav a vysadenie porastov v okolí nehnuteľnosti patriacej odporcovi ako aj hodnotu motorových vozidiel nadobudnutých počas trvania manželstva. Hodnotu bytu na V. v konečnom dôsledku súd nezohľadnil, nakoľko v konaní sp. zn. 16 C 178/1990 bol nárok navrhovateľky v tomto smere uspokojený povinnosťou odporcu zabezpečiť jej náhradný byt alebo ubytovanie, a teda odporca bol zaťažený povinnosťou na zabezpečenie bytovej náhrady. Vzhľadom na to, že odporkyňa mala zabezpečený náhradný byt, došlo podľa názoru súdu k vzájomnej kompenzácii účastníkov v tomto smere, pričom s prihliadnutím na to, že byt na V. bol získaný za trvania manželstva, nemožno zohľadniť jeho časovú ani trhovú hodnotu, keď by sa v prospech navrhovateľky jednalo o duplicitné plnenie, nakoľko jej bytová otázka bola odporcom vyriešená a v byte, ktorý jej bol zabezpečený, navrhovateľka býva. Podľa § 148 O.s.p. súd zaviazal účastníkov na zaplatenie trov konania titulom znalečného po odrátaní zložených záloh. Súčasne uložil účastníkom zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 2 % z hodnoty prikázaných vecí po odrátaní už zaplateného súdneho poplatku.

Krajský súd v Trnave na odvolanie účastníkov konania rozsudkom z 2. novembra 2010 sp. zn. 10 Co 72/2010 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zistil, že do BSM patria veci 1. až 56. uvedené v jeho prvom výroku s tým, že do výlučného vlastníctva navrhovateľky prikázal veci uvedené pod položkou 1., 3., 11., 14., 16., 17. a 36. v celkovej hodnote 375,89 Eur a do výlučného vlastníctva odporcu veci ostatné, v celkovej hodnote 1 174,06 Eur. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke na vyrovnanie sumu 38 989,22 Eur do 60 dní. V časti povinnosti zaplatiť súdny poplatok a v časti trov konania štátu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil pre nepreskúmateľnosť a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie súdu prvého stupňa zo 7. decembra 2009 č.k. 17 C 230/1990-827, ktorým bolo navrhovateľke uložené zaplatiť súdny poplatok za odvolanie 60 Eur, tiež pre nepreskúmateľnosť zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím § 150 Občianskeho zákonníka a zásadami z neho vyplývajúcich,

z ktorých je potrebné vychádzať pri vypořiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Poukázal na to, že súd prvého stupňa opomenul, že i keď vypořiadanie sa zásadne vykonáva podľa stavu existujúceho v čase zániku BSM, vypořiadat' (prikázaním tomu ktorému účastníkovi rozsudkom súdu) je možné len veci k času rozhodovania súdu existujúce, do BSM patriace a v ňom sa i naďalej nachádzajúce a na ostatné veci a iné hodnoty je možné prihliadnuť len v rámci tzv. širšieho vypořiadania. Odvolací súd sám výsluchom účastníkov zistil okruh existujúcich vecí patriacich do BSM tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti jeho rozsudku, pričom vychádzal z ich hodnoty určenej znaleckým posudkom a prikázal ich do výlučného vlastníctva toho ktorého účastníka s prihliadnutím na to, v koho držbe sa už od zániku BSM nachádzajú. Odvolací súd do masy BSM preto nezahrnul už veci neexistujúce, veci s nulovou zostatkovou hodnotou a veci, u ktorých bolo sporné u koho z účastníkov sa nachádzajú, pričom táto spornosť sa nepodarila vykonaným dokazovaním odstrániť. Okrem iného odvolací súd sa podrobne zaoberal spornou otázkou medzi účastníkmi, t.j. či v rámci BSM je potrebné zohľadniť obvyklú (trhovú) cenu skôr spoločných členských práv a povinností spojených s právom nájmu (užívania) družstevného štvorizbového bytu na V., s čím súvisela i otázka, či v prípade zahrnutia tejto hodnoty do vypořiadania BSM je potrebné prihliadnuť i na zabezpečenie bytovej náhrady v prospech navrhovateľky, a to jednoizbového bytu na Hospodárskej ulici v Tnave. Odvolací súd mal za preukázané, že účastníci boli spoločnými členmi družstva a spoločnými užívateľmi štvorizbového bytu na V.. V konaní sp. zn. 16 C 178/1990 bol výlučným užívateľom predmetného bytu a členom bytového družstva určený odporca, pričom navrhovateľke bola uložená povinnosť z bytu sa vypratať do 15 dní potom, ako jej na základe právoplatného vykonateľného rozhodnutia príslušného NV bude pridelený byt. Na základe uvedeného si navrhovateľka podala žiadosť o pridelenie bytu, ktorý jej bol v roku 1993 pridelený, pričom sa jednalo o jednoizbový byt na H. Podľa názoru odvolacieho súdu pri vypořiadaní BSM je potrebné vypořiadat' i hodnoty skôr spoločných členských práv a povinností spojených s užívaním družstevného bytu, pričom je potrebné vychádzať z obvyklej ceny týchto práv. Obvyklou cenou je taká cena, za ktorú by bolo možné členské práva a povinnosti (spojené s právom užívania neskôr nájmu) družstevného bytu ku dňu zániku spoločného členstva rozvedených manželov v družstve na základe princípu ponuky a dopytu previesť na tretiu osobu, teda ich trhovú hodnotu. Tomu z bývalých manželov, ktorý sa nestal výlučným členom družstva a užívateľom (nájomcom) družstevného bytu, patrí čiastka vo výške polovice trhovej hodnoty členského podielu. Od zistenej ceny je potrebné odpočítať trhovú cenu bytovej náhrady, ktorou je podmienená povinnosť druhého z rozvedených manželov sa z bytu

vyst'ahovať, ale len v tých prípadoch, keď sa druhý z manželov práva na bytovú náhradu do rozhodnutia súdu o vyporiadaní BSM platne nevzdá, prípadne že mu do tej doby bytová náhrada zabezpečená nebola. V prejednávanej veci však ide o špecifický prípad, nakoľko povinnosť zabezpečiť bytovú náhradu nezaťažovala odporcu, ale príslušný národný výbor, pričom bytová náhrada bola navrhovateľke pridelená na základe jej iniciatívy, keď táto si podala žiadosť o pridelenie bytu a tento byt jej bol i pridelený. S prihliadnutím na uvedené bolo potrebné pre účely vyporiadania vychádzať z obvyklej ceny práv a povinností spojených s právom nájmu bytu na V., ktorá hodnota bola ustálená v znaleckom posudku znalkyne Ing. L. Š. v sume 2 281 107,75 Sk (bez pozemku), od ktorej sumy bolo potrebné však odrátať cenu, za ktorú odporca následne predmetný byt odkúpil do svojho výlučného vlastníctva vo výške 12 104 Sk. V rámci širšieho vyporiadania zohľadnil cenu členských práv a povinností vo výške 75 317,13 Eur. Vychádzajúc zo zásady, že podiely bývalých manželov na majetku patriacom do BSM sú zásadne rovnaké, ako aj s prihliadnutím na potrebu širšieho vyporiadania bolo potrebné vychádzať z toho, že navrhovateľke boli do výlučného vlastníctva prikázané veci v celkovej hodnote 375,89 Eur a do výlučného vlastníctva odporcu veci ostatné v celkovej hodnote 1 174,06 Eur, pričom v rámci vyporiadania bolo potrebné prihliadnuť i na finančné hotovosti, ktoré prináležia odporcovi, a to jednak v sume 534,42 Eur titulom predaja motorového vozidla, 146,72 Eur titulom vyplatenia kúpnej ceny zo strany S. a 75 317,13 Eur titulom hodnoty bývalých členských práv a povinností spojených s užívaním družstevného bytu. Celková hodnota masy BSM potom predstavuje sumu 77 548,22 Eur, z čoho potom podiel pripadajúci na každého z účastníkov predstavuje 38 774,11 Eur. S poukazom na to, že navrhovateľke boli prikázané hnutelné veci v celkovej hodnote 375,89 Eur, je potrebné, aby jej odporca vyplatil na vyrovnanie sumu 38 398,22 Eur. Vzhľadom na výšku tejto sumy odvolací súd podľa § 160 ods. 1 O.s.p. určil na jej zaplatenie dlhšiu lehotu. Odvolací súd s poukazom na uvedené rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej podľa § 220 O.s.p. zmenil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporca, ktorý žiadal, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu v intenciách jeho odvolacích a dovolacích návrhov alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Ako dovolací dôvod uvádzal, že konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolateľ mal za to, že majetkové právo spoločného užívania družstevného bytu podľa § 172 ods. 2 Občianskeho zákonníka

(v znení účinnom do 31.12.1991 Zb. – poznámka dovolacieho súdu) nebolo súčasťou masy BSM, pretože družstevný byt bol majetkom príslušného družstva (§ 3 ods. 2 zákona č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve v znení účinnom od 8. decembra 1989 (ku dňu zániku BSM) a teda nemôže byť predmetom vyporiadania. Vyčítal odvolaciemu súdu, že použil nesprávne znenie právneho predpisu, keď pri určovaní rozsahu BSM neaplikoval na určenie rozsahu BSM právny predpis účinný v deň zániku BSM. Dovolateľ považoval rozsudok odvolacieho súdu za nepreskúmateľný v časti určenia hodnoty hnuteľných vecí patriacich do BSM. Okresný súd Trnava v ostatnom rozsudku určil hodnotu hnuteľných vecí patriacich do BSM v súhrnnej výške 2 478,50 Eur, avšak odvolací súd túto ustálil sumou 1 549,95 Eur, bez toho, aby dokazovanie v potrebnom rozsahu opakovol (§ 213 ods. 3 O.s.p.). Podľa názoru dovolateľa bolo povinnosťou dovolacieho súdu opätovne ustanoviť znalca, ak zamýšľal zmeniť ocenenie hnuteľných vecí patriacich do BSM. Odvolací súd tak nemal dostatočný podklad na rozhodnutie, pretože zistený skutkový stav už nemohol byť podkladom pre vydanie rozhodnutia. Poukázal na to, že povinnosťou súdu je rozhodnutie v zmysle § 157 ods. 1 O.s.p. riadne odôvodniť, a to spôsobom podľa § 157 ods. 2 O.s.p., pričom z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Takýto postup však odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu neobsahuje, keďže v ňom nie je uvedené, na základe akých dôkazov dospel k zmenenej hodnote hnuteľných vecí, patriacich do podstaty BSM v porovnaní s rozsudkom súdu prvého stupňa. Dovolateľ ďalej uviedol, že odvolací súd vo svojom v poradí treťom zrušujúcom uznesení prikázal súdu prvého stupňa, aby pri ohodnotení bytu (členského podielu) na V. vychádzal zo všeobecnej (trhovej) ceny, pričom mal zohľadniť, že odporca navrhovateľke zabezpečil náhradný byt na H., ktorý navrhovateľka doposiaľ užíva. Vo svojom zmeňujúcom rozsudku však odvolací súd zaujal názor, že pre účely vyporiadania treba vychádzať z obvyklej ceny práv a povinností spojených s právom nájmu bytu na V., ktorá hodnota bola ustálená v znaleckom posudku č. 1/2007 znalkyne Ing. Ľ. Š. v sume 2 281 107,75 Sk (bez pozemkov), od ktorej sumy ale bolo potrebné odrátať cenu, za ktorú odporca následne predmetný byt odkúpil do svojho výlučného vlastníctva vo výške 12 104 Sk. V rámci širšieho vyporiadania bolo teda potrebné zohľadniť cenu členských práv a povinností vo výške 75 317,13 Eur. Dovolateľ považoval za nezrozumiteľné a teda aj za zmätočné konštatovanie odvolacieho súdu o tom, že je potrebné odrátať od obvyklej ceny práv a povinností spojených s právom nájmu predmetného bytu tú cenu, za ktorú odkúpil byt do svojho vlastníctva. Dovolateľ bol tiež toho názoru, že nemožno na jednej strane určovať hodnotu majetkových členských práv na základe

trhovej ceny v jednej hodnote referenčnej meny a na druhej strane určiť ako protihodnotu zostatkovú odkupnú cenu v inej hodnote referenčnej meny. Vyčítal odvolaciemu súdu, že v rozpore s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. februára 2003 sp. zn. II. ÚS 214/02, podľa ktorého sa hodnota vecí pri vyporiadaní, patriacich do BSM ku dňu jeho zániku, určuje ku dňu zániku manželstva, odvolací súd vychádzal z trhovej ceny v čase podania znaleckého posudku č. 1/2007 a tiež, že nezohľadnil ním vynaložené prostriedky na zhodnotenie bytu po zániku BSM a tiež skutočnosť, že odporca svojou činnosťou inicioval konanie, ktorého výsledok bol užívací rozsudok v zmysle § 177 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31. decembra 1991), ktorým súd rozhodol o zrušení užívacieho práva navrhovateľky a možnosti pridelenia náhradného bytu navrhovateľke národným výborom. Dovolateľ mal preto za to, že práve jeho pričinením sa navrhovateľka mohla dostať k náhradnému bytu a že by hodnota tohto náhradného bytu mala byť v jeho prospech pri vyporiadaní BSM započítaná v prípade, ak by mala byť takto započítaná hodnota predmetného bytu na základe hodnoty členských práv a povinností v družstve. Odporca žiadal, aby dovolací súd v zmysle § 243 O.s.p. odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Navrhovateľka sa k dovolaniu odporcu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z tých dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p. Dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dovolacími dôvodmi, vrátane ich obsahového vymedzenia. Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p., ako je tomu v prejednávanej veci. Pri vyporiadaní BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka ide o prípad, v ktorom z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob

vyporiadania vzťahu medzi účastníkmi konania, kedy dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 242 ods. 2 písm. d/ O.s.p.).

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať, či rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ustanoveniach § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Uvedené procesné vady v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní zaťaženom procesnou vadou, nie je daná len vo vzťahu k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p., ale tiež vo vzťahu k procesným vadám inej závažnej povahy (tzv. iným vadám), pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť; jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Medzi také vady patrí napríklad to, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa § 213 ods. 3 O.s.p., podľa ktorého ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám. Pokiaľ dovolateľ namieta, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keďže odvolací súd podľa názoru dovolateľa nevykonal potrebné dokazovanie ohľadne zistenia okruhu a hodnoty existujúcich vecí patriacich do BSM a i napriek tomu rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd v súlade s ustanovením § 213 ods. 3 O.s.p. doplnil dokazovanie okrem iného výsluchom účastníkov a súdnej znalkyne (viď č.l. 852, 853, 872 spisu) a tak si zabezpečil dostatočný podklad pre zmenu napadnutého rozhodnutia. Zistené skutkové závery a právny názor aj náležite zdôvodnil a tak odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia ako celok požiadavky zákona (§ 157 ods. 2, § 211 ods. 3 O.s.p.) na odôvodnenie rozhodnutia spĺňa.

Uplatnením dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. možno odvolaciemu súdu vytknúť, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania, odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci, je posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a či ho aj správne interpretoval.

V bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej potreby slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov v reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnemu nástupcovi pôvodného vlastníka (§ 143 Občianskeho zákonníka). Zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 (§ 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, a na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti (§ 150 Občianskeho zákonníka).

Z uvedenej právnej úpravy vychádza aj doterajšia judikatúra súdov Slovenskej republiky, ktorá v R 49/1993 dospela k záveru, že vec nadobudnutá za trvania manželstva sa stane predmetom BSM, pokiaľ nie je obstaraná za finančné prostriedky, ktoré sú majetkom len jedného z manželov. Pri nadobudnutí vecí z prostriedkov patriacich jednak do BSM, jednak do osobného majetku niektorého z manželov, sa takto nadobudnuté veci stávajú predmetom BSM bez ohľadu na rozsah použitých prostriedkov z BSM. Pri vyporiadaní BSM je rozhodujúca nielen tá skutočnosť, že určitá vec v čase jeho zániku existovala, ale i to, v akom stave vtedy bola napríklad z hľadiska jej kvality, veku, miery opotrebovania. Tento stav je rozhodný aj pre ocenenie veci, pričom ale treba vychádzať z cien zodpovedajúcich – či

už podľa všeobecne záväzných cenových predpisov či vývoja cien vecí – cenám platným v dobe, kedy sa vykonáva vyporiadanie (R 42/1972).

V prejednávanej veci po doplnení dokazovania odvolacím súdom (výsluch účastníkov konania, znalecké posudky podané v priebehu prvostupňového konania – vid' č.l. 852, 853, 872 spisu), je nepochybné, že v období medzi zánikom BSM a jeho vyporiadáním došlo k dispozíciám zo strany oboch účastníkov s niektorými vecami patriacimi do tohto majetku, keď pre značné opotrebovanie a nulovú hodnotu tieto boli zlikvidované, došlo k ich zániku, prípadne k darovaniu detskému domovu. Odvolací súd tieto, prípadne veci u ktorých bolo sporné u ktorého z účastníkov sa nachádzajú správne do masy BSM nezahrnul. Masu BSM potom ustálil vo svojom výroku (bod I), v hodnotách podľa znaleckého dokazovania nariadeného v priebehu prvostupňového konania.

Podstatná časť argumentácie dovolateľa sa týka postupu odvolacieho súdu pri zohľadnení hodnoty členského podielu a pri vyporiadání tejto hodnoty v rámci vyporiadania BSM.

Zo spisu vyplýva, že byt bol pridelený účastníkom konania 10. januára 1978, za trvania manželstva. Priamo zo zákona im obom vzniklo spolu s právom spoločného užívania bytu aj spoločné členstvo v družstve, z tohto členstva boli obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne (§ 175 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase pridelenia bytu).

Rozhodnutím súdu v inej právnej veci (sp. zn. 16 C 178/1990 Okresného súdu Trnava) týchto účastníkov konania bolo zrušené ich právo spoločného užívania bytu (teraz spoločného nájmu bytu) a užívateľom bytu (nájomcom) a členom stavebného bytového družstva sa stal odporca (vtedy navrhovateľ). Navrhovateľke (vtedy odporkyňa) bola uložená povinnosť z predmetného bytu sa vysťahovať 15-tym dňom, čo jej na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia príslušného národného výboru bude pridelený náhradný byt alebo náhradné ubytovanie. V predmetnom konaní sa ale nerozhodovalo o majetkovom vyporiadání bývalých manželov ohľadne ich spoločného majetkového práva.

Členský podiel manželov v bytovom družstve je majetkovou hodnotou, ktorú treba vyporiadať v rámci vyporiadania BSM. Súd pri tomto vyporiadání musí na ňu prihliadnuť ako

na iné spoločné majetkové hodnoty manželov, a preto aj pri jej vypořádání treba vychádzať z cien zodpovedajúcich stavu v čase vyhlásenia rozsudku. Záver odvolacieho súdu o stanovení hodnoty členského podielu obvyklou, t.j. tržnou cenou korešponduje s ustálenou súdnou praxou, podľa ktorej všeobecnou cenou členského podielu v bytovom družstve je cena, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod. (porovnaj R 40/2002).

Odvolací súd po oboznámení sa (č.l. 872 spisu) z obsahom Zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu z 24. februára 2006 odpočítal od hodnoty ustálenej znaleckým posudkom cenu bytu pripadajúcu na prevádzaný byt s príslušenstvom vo výške 12 104 Sk, teda v prospech odporcu. Obsah spisu potvrdzuje záver odvolacieho súdu uvedený v dovolaní napadnutom rozhodnutí, že odporcu nezaťažovala povinnosť zabezpečiť navrhovateľke bytovú náhradu, ale príslušný národný výbor, a tak správne odvolací súd postupoval, keď hodnotu tohto bytu pri vypořádání BSM nezohľadnil.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že odporca neopodstatnene napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a keďže neboli zistené ani ďalšie dôvody uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p., ktoré by mali za následok nesprávnosť dovolaní napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Dovolací súd nezistil splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

V dovolacom konaní procesne úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej napriek tomu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na uloženie takejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková